

Trg pjesnika 2015. godine – obrazloženje

Ovogodišnji književni program festivala, koji će se po 29. put održavati na Trgu pjesnika, ponovo će okupiti interesantna imena književnosti, teorije književnosti i istorije umjetnosti, čija su djela, između ostalih, obilježila književnu produkciju prethodne godine u regionu. Ujedno, u želji da ispitamo granice jezika i ukažemo da dobri stihovi mogu biti dio i drugih umjetničkih formi, ove godine smo pozvali i autore čiji izvorni domen stvaranja nije književnost, ali koji vještim baratanjem jezikom prevazilaze okvire tekstopisanja zalazeći u sfere pisanja poezije.

Trg pjesnika će biti otvoren predstavljanjem jedinstvene studije u oblasti istorije primijenjene umjetnosti, konkretno fotografije, poznatog fotografa iz Crne Gore **Maje Đurić**. Doktorska disertacija, koja je u formi monografije pod naslovom „**Istorija fotografije u Crnoj Gori od 1840. do 1940. godine**“ objavljena u CANU, jedinstvenošću teme i pažljivim prikupljanjem informacija ukazuje na stalno prisutno interesovanje za nove tehnologije na novim prostorima, od prve štamparije do savremene IT tehnologije, ovoga puta tematizujući interesovanje prema skoro pa magičnom fotoaparatu i njegovim pretečama, i razumijevanje značaja ovladavanja realnim vremenom i posredstvom medijuma fotografije. O knjizi će, pored autora, govoriti i **prof. dr Aleksandar Čilikov**.

Roman „**Te noći sam je video**“, slovenački roman godine i najbolja strana knjiga objavljena u Francuskoj u 2014. godini, višeglasna priča o životu i nestanku jedne žene i jedne zemlje, ali i pogubnim meandrima istorije ovih prostora, na Trg pjesnika dovodi vodećeg slovenačkog pisca **Draga Jančara**, sa kojim će razgovarati **Gojko Božović**, urednik beogradske izdavačke kuće „Arhipelag“, koja je objavila ovaj roman.

U želji da predstavimo i drugačiji fon korišćenja jezika, naš poziv da nastupi na Trgu pjesnika je prihvatio i **Rambo Amadeus**, koji će izvesti svoj zanimljivi pozorišni performans „**Veče glomazne poezije**“.

Teoretičar, kritičar i profesor književnosti **dr Jasmina Ahmetagić**, čija je poslednja studija „**Pripovedač i priča**“ nagrađena nagradom „Nikola Milošević“ Radio Beograda dva za najbolju teorijsku knjigu iz filozofije, estetike i teorije književnosti i umjetnosti objavljenu u 2014. godini, takođe je gost ovogodišnjeg Trga. Sa gošćom razgovor vodi **prof. dr Goran Radonjić**.

Profesor književnosti i prevodilac, a prije svega pjesnik, **Ana Ristović**, na Trgu predstavlja zbirku ovjenčanu Disovom nagradom „**Meteorski otpad**“, ali i svoj ukupni književni rad. Njena poezija je i ranije nagrađivana, i Brankovom nagradom i mnogim drugim priznanjima, a njena pjesma je uvrštena i u 50 najboljih ljubavnih pjesama savremene svjetske poezije od strane jednog londonskog udruženja „Sautbank centar“. Sa Anom Ristović razgovor vodi **prof. dr Svetlana Kalezić-Radonjić**.

Poznati enolog **dr Svetozar Savić** svoja je mnogobrojna interesovanja usmjerio i prema pisanju književnosti. Ove godine na Trgu predstavljamo njegov drugi roman, „**Vajar**“, koji u tradiciji magijskog realizma hispanoameričkih pisaca ili pak modela svijeta našeg Živka Nikolića, kako hoćete, osvaja nove teme i u crnogorskoj književnosti. Sa autorom na Trgu razgovor vodi mr **Aleksandra Vuković**.

Poseban kuriozitet ovogodišnjeg Trga predstavlja i činjenica da ćemo biti u prilici da ugostimo **Arsena Dedića**, koji je svojim talentom još početkom karijere, o kojoj nije potrebno govoriti, uspio da se dokaže ne samo kao kompozitor, pjevač i tekstopisac, već i, kako je već istaknuto u kritici, kao čovjek koji prelazi granice, koji spaja visoku i nisku kulturu i postaje antologijski pjesnik. G. Dedić će na Trgu recitovati svoje stihove iz mnogobrojnih zbirki poezije, koje su objavljene do sada.

Neobičan postupak pisanja romana „u četiri ruke“, tema vezana za boravak poslanika „sa smanjenim autoritetom“ Kraljevine Jugoslavije u Berlinu pred Drugi svjetski rat, koji će kasnije postati i jedini nobelovac sa ovih prostora, pripovjedačka interpretacijajednog vremena nepovoljnog za pisca, ali i značajnog za kasniji književni rad Ive Andrića, i zapaženost romana na književnoj sceni regiona opredijelio nas je da na Trg pozovemo i **Vladimira Kecmanovića i Dejana Stojilkovića**. Autori predstavljaju čitan „**Kainov ožiljak**“, a a njima razgovara **Vanja Gavrovski**, ispred izdavačke kuće „Laguna“.

Književni glas **Vedrane Rudan** već dvadesetak godina u različitim formama teksta neupitno podsjeća da bilo kakvo ljudsko djelovanje može ili bi trebalo biti uslovljeno samo jednostavnim razlikovanjem da, u etičkom smislu, drugome, uprkos bilo kojoj ideji ili ideologiji, ne želiš ili ne činiš ono što ne želiš ili ne činiš sebi. Ujedno, to je glas koji najboljim sarkazmom i dosljednom političkom nekorektnošću razobličava pošast lokalne, regionalne i svjetske hipokrizije, glas koji uporno sjecira fantastične raspone izobličene stvarnosti, koji pošteno razlikuje istinu od neistine, negirajući mogućnost sive zone među njima, ali i dokazuje da je sloboda govora samo stvar ličnog izbora. Sa Vedranom Rudan na Trgu razgovara mr **Božena Jelusić**.

Na ovogodišnjem Trgu predstavljamo i zbirku poezije „**Šaptač u groblju**“ **Miroslava Jovanovića Timotijeva**, čije izabrane i nove pjesme odjekuju glasovima romantičarske poetike. Helderlinovi stihovi, koji uvode u zbirku, „da je čovjek Bog kada sanja/prosjak kad razmišlja“ ujedno su i polazište Timofejevih tema o ljudskoj prolaznosti i propadljivosti, ali i o postojanosti u umjetnosti i jeziku, o snazi iracionalnog i zaumnog nad svakodnevnim i o poeziji kao primarnom stvaralačkom, ali i životnom načelu.

Iako ove godine u književnom programu imamo manji broj gostovanja, što zbog izvinjenja nekih od autora, koji nisu mogli da se odazovu našem pozivu, što zbog činjenice da su neki od naslova koji su zavrijedili našu pažnju objavljeni nakon roka datog za predlog programa, nadamo se da će i ovaj raznoliki odabir ponovo izazvati interesovanje publike naklonjene pisanoj riječi, dati joj priliku da razgovara sa gostima Trga i motivisati je da sa nestrpljenjem očekuje i program predstojećeg, 30. festivala.

Za Trg pjesnika,

Svetlana Ivanović,

urednik

